

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXXXII. ad annum CCCCLI.

Parisiis, 1644

I. Ne illicitae personae ad episcopatum prouehantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14584

*Leo episcopus, vniuersis episcopis per Cæsariensem Mauritaniam
in Africa constitutis, in Domino salutem.*

I.

CVm de ordinationibus sacerdotum quædam apud vos illicite vsurpata crebrior ad nos commeantium sermo perferret, ratio pietatis exegit, vt pro sollicitudine, quam vniuersæ ecclesiæ ex diuina institutione dependimus, rerum fidem studeremus agnoscere, vicem curæ nostræ proficiscenti a nobis fratri & confacerdoti nostro Pontentio, * iniungentes, qui secundum scripta, quæ per ipsum ad vos direximus, de episcopis, quorum culpabilis ferebatur electio, quid veritas haberet, inquireret, nobisque omnia fideliter indicaret. Vnde quia idem plenissime notitiæ nostræ cuncta reserauit, & sub quibus qualibusque rectoribus quædam Christi plebes in partibus prouinciæ Cæsariensis habeantur sincera nobis relatione patefecit: necessarium fuit, vt dolorem cordis nostri, quo pro dominicorum gregum periculis æstuamus, datis nunc quoque ad dilectionem vestram literis promeremus: mirantes tantum apud vos, per occasionem temporis impacati, aut ambientium præsumptionem, aut tumultum valuisse popularem: vt indignis quibusque & longe extra sacerdotale meritum constitutis pastorale fastigium & gubernatio ecclesiæ crederetur. Non est hoc consulere populis, sed nocere; nec præstare regimen, sed augere discrimen. Integritas enim præsidentium salus est subditorum, & vbi est incolumitas obedientiæ, ibi sana est forma doctrinæ. Principatus autem, quem aut seditio extorsit, aut ambitus occupauit, etiamsi moribus atque actibus non offendat, ipsius tamen initii sui est perniciosus exemplo. Et difficile est, vt bono peragantur exitu, quæ malo sunt inchoata principio.

Quod si in quibuslibet ecclesiæ gradibus prouidenter scienterque curandum est, vt in Domini domo nihil sit inordinatum, nihilque præposterum: quanto magis elaborandum est, vt in electione eius, qui supra omnes gradus constituitur, non erretur? Nam totius familiæ Domini status & ordo nutabit, si quod requiritur in corpore, non inueniatur in capite. Vbi est illa beati Pauli apostoli per

* del-
gantes,

Distin. 61.
Mitamur
tantum.

1. quæst. 1.
Principatus
quem.

1. Tim. 5.

Dist. 78.
Quid est
manus.

Spiritum Dei emissa præceptio, qua in persona Timothei omnium sacerdotum Christi numerus eruditur, & proinde vnicuique nostrum dicitur: *Manus cito nemini imposueris, neque communicaueris peccatis alienis?* Quid est cito manus imponere, nisi ante ætatem maturitatis, ante tempus examinis, ante meritum laboris, ante experientiam disciplinæ, sacerdotalē honorem tribuere non probatis? Et quid est communicare peccatis alienis, nisi talem effici ordinantem, qualis est ille qui non *meruit or- *metuit
dinari? Sicut enim boni operis sibi comparat fructum, qui rectum *sectatur in eligendo sacerdote iudicium: ita *teneat
gravi semetipsum afficit damno, qui ad suæ dignitatis collegium sublimat indignum. Non enim in cuiusquam persona prætermittendum est, quod institutis generalibus continetur: nec putandus est honor ille legitimus, qui fuerit de præuaricatione collatus. Dicente enim Apostolo, vt inter alias electionis regulas, is episcopus ordinetur, quem vnus vxoris virum fuisse aut esse constiterit, tam sacra semper habita est ista præceptio, vt etiam de muliere sacerdotis eligendi eadem intelligatur seruanda conditio, ne forte illa, priusquam in matrimonium eius veniret, qui aliam non habuisset vxorem, alterius viri esset experta coniugium. Quis ergo dissimulare audeat, quod in tanti sacramenti perpetratur iniuriam: cum huic magno venerandoque mysterio, ne diuinæ quidem legis statuta defuerint, quibus euidenter est definitum, vt virginem sacerdos accipiat, & alterius torum nesciat coniugis, quæ vxor est futura pontificis? Iam tunc enim in sacerdotibus figurabatur Christi & ecclesiæ spirituale coniugium: vt quoniam vir caput est mulieris, discat sponsa * Verbi *Christi
non alium virum nosse quam Christum, qui merito vnā elegit, vnā diligit, & aliam præter ipsam suo consortio non adiungit. Si ergo etiam in veteri testamento hæc sacerdotalium coniugiorum forma seruata est; quanto magis sub reuelata iam gratia constituti, apostolicis debemus inferuire præceptis, vt quamlibet quis bonis moribus præditus, & sanctis operibus inueniatur ornatus, nequaquam tamen, vel ad diaconii gradum, vel ad presbyterii honorem, vel ad episcopatus culmen ascendat, si aut ipsum non vnus vxoris virum, aut vxorem eius non vnus

Leuit. 21.
Ezech. 44.

vnus viri fuisse claruerit? Monente vero Apostolo atque dicente: *Et hi autem probentur primum, & sic ministrent*, quid 1. Tim. 3. aliud intelligendum in hoc putamus, nisi vt in his prouectionibus non solum matrimoniorum castimoniam, sed etiam laborum merita cogitemus, ne aut a baptismo rudibus, aut a sæculari actu repente conuersis, officium pastorale credatur, cum omnis gradus militiae Christianae de incrementis profectuum debeat æstimari, an possint cuiquam maiora committi? Merito sanctorum patrum Diff. 61. Miramur tantum. venerabiles sanctiones, cum de sacerdotum electione loquerentur, eos demum idoneos sacris administrationibus censuerunt, quorum omnis ætas, a puerilibus exordiis vsque ad prouectiores annos per disciplinae ecclesiasticae stipendia cucurrisset, vt unicuique testimonium prior vita præberet: nec posset de eius prouectione dubitari, cui pro laboribus multis, pro castis moribus, pro actibus strenuis, celsioris loci præmium deberetur. Si enim ad honores mundi sine suffragio temporis, sine merito laboris, indignum est peruenire, & notari ambitus solent, quos probitatis documenta non adiuuant: quam diligens & quam prudens habenda est dispensatio diuinorum munerum, & cælestium dignitatum, ne in aliquo apostolica & canonica Decreta violentur, & his ecclesia Domini regenda credatur, qui legitimarum institutionum nescii, & totius humilitatis ignari, non ab infimis sumere incrementum, sed a summis volunt habere principium? cum valde iniquum sit & absurdum, vt imperiti magistris, noui antiquis, & rudes præferantur emeritis. *In domo quidem* 2. Tim. 2. *magna necesse est* (sicut Apostolus differit) *vt vasa diuersa sint, quædam aurea & argentea, quædam vero lignea & fictilia*: sed horum ministerium pro materiae qualitate discernitur, nec qui est preciosorum, idem vsus est & vilium. Nam inordinata erunt omnia, si fictilia aureis, & lignea præferantur argenteis. Sicut autem in ligneis & fictilibus eorum hominum species figurantur qui nullis adhuc virtutibus nitent: ita in aureis & argenteis hi sine dubio declarantur, qui per longæ eruditionis ignem, & per fornacem diuturni laboris excocti, aurum probatum & argentum purum esse meruerunt. Quibus si merces pro deuotione non redditur, omnis ecclesiastica disciplina resoluitur,

omnis ordo turbatur: dum in ecclesia, qui nullum subie-
re ministerium, peruerso eligentium iudicio indebitum
obtinere principatum. Cum ergo inter vos tantum va-
luerint, aut studia popularium, aut ambitus superbo-
rum, vt non solum laicos, sed etiam secundarum vxor-
um viros, aut viduarum maritos ad officium cognosca-
mus pastorale prouectos: nonne * aptissima exigunt cau-
sa, vt ecclesie, in quibus ista commissa sunt, iudicio se-
uere purgentur, & non solum in tales præfules, sed et-
iam in ordinatores eorum vltio competens proferatur?
Sed circumstant nos hinc mansuetudo clementie, hinc
censura iustitie. Et quia *vniversæ viæ Domini misericordia
& veritas*, cogimur secundum sedis apostolicæ pietatem,
ita nostram temperare sententiam, vt trutinato ponde-
re delictorum, quæ constat non vnus esse mensuræ, quæ-
dam definiamus vtcumque toleranda, quædam vero pe-
nitentia amputanda. Eos enim, qui vel secundas nuptias in-
ierunt, vel viduarum se coniugio sociarunt, nec aposto-
lica, nec legalis auctoritas, sacerdotium obtinere per-
mittit: & multo magis illum, si fuerit vestro iudicio con-
futatus, qui (sicut ad nos relatum est) duarum simul est
maritus vxorum, vel * istum, qui a prima vxore dimissus,
alteram duxisse perhibetur, priuandum honore decerni-
mus. Ceteros vero, quorum prouectio hoc tantum re-
prehensionis incurrit, quod ex laicis ad officium episco-
pale delecti sunt, neque ex hoc quod vxores habeant pos-
sunt esse culpabiles, susceptum sacerdotium tenere per-
mittimus: non præiudicantes apostolicæ sedis statutis,
nec præcessorum nostrorum nostrisque Decretis, quibus
salubriter statutum est, ne primum, vel secundum, aut
tertium in ecclesia gradum quisquam laicorum, quibus-
libet suffragiis fultus, ascendat, priusquam ad hoc me-
ritum per legitima augmenta perueniat. Quod enim
nunc vtcumque patimur esse veniale, inultum post-
modum esse non poterit, si quisquam id, quod omni-
no interdiciamus, vsurpare præsumserit: quia remissio
peccati, non dat licentiam delinquendi, nec quod po-
tuit aliqua ratione concedi, fas erit amplius impune
committi.

1. quæst. 7.
Exigunt
causæ.

* apertis-
simæ

Psal. 24.

1. quæst. 7.
Exigunt
causæ.

* illum
qui pri-
ma vxore
dimissa

1. quæst. 7.
Exigunt
causæ.

1. quæst. 7.
Exigunt
causæ.